

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 1520/11 Prot.

Tirane, me 24.03 2017

DEKLARATE MJEDISORE

per Vleresimin Strategjik Mjedisor

Ne mbështetje te Ligjit Nr. 91, date 28.02.2013 "Per vleresimin strategjik mjedisor" dhe akteve nenligjore qe rrjedhin prej tij, Ministri i Mjedisit, leshon kete Deklarate Mjedisore per:

Projekti: Master Plani i Gazit Natyror per Shqiperine

Kerkuesi: Ministria e Energjise dhe Industrise

Kufijte e zones qe mbulon plani: I gjithe territori i Republikes se Shqiperise

Perdorimi i deklarates mjedisore

Deklerata Mjedisore nuk perjashton detyrimin qe per projekte te vecanta te parashikuara ne kete Plan t'i nenshtrohen kerkesave te legjislacionit ne fuqi per vleresimin e ndikimit ne mjedis, per lejet e mjedisit dhe akteve te tjera normative ne fuqi.

Qendrimi i Ministrise:

Master plani i propozuar ne parim perputhet me objektivat e mbrojtjes se mjedisit dhe zhvillimit te qendrueshem.

Master Plani i Gazit Natyror per Shqiperine dhe Identifikimi i Projekteve Prioritare do te perfshije:

- Identifikimin e kerkesave per gaz dhe skenaret e mundshem per furnizimin me gaz;
- Politikat e çmimeve, tarifat dhe rregulloret e gazit;
- Promovimin e perdorimit te gazit natyror ne Shqipëri;
- Zhvillimin e njohurive ne fushen e gazit dhe aftesimin e kapaciteteve njerezore te Ministrise se Energjise dhe Industrise (MEI), Operatorit te Sistemit të Transmetimit te Gazit (OST-G) dhe Entit Rregullator te Energjise (ERE);
- Zhvillimin e nje Plani te projekteve me perparesi ne fushen e gazit natyror , perfshire nje analize ne nivel parafizibiliteti te projekteve te mundshme te infrastruktures se

gazit, se bashku me strategjite per terheqjen e investimeve nga te gjitha palet e interesuara, por ne vecanti nga sektori privat.

Duke realizuar nderhyrjet e duhura hapesinore dhe duke zbatuar te gjitha masat e nevojshme zbutese, te gjitha grup-projektet jane te pranueshme nga kendveshtrimi mjedisor. Perfshirja efektive e grupeve perkatese te interesit ka kontribuar ne cilesine e vleresimit, ka sjelle te dhena per analizen dhe raportin e VSM-se dhe do te mbeshtese zbatimin e planit pas miratimit te tij, si dhe do te kontribuojne ne nje pranim me te lehte dhe me te zbutur te projekteve perkates.

Ndikimet e mundshme ne mjedis te planit

Gjate zbatimit te projekteve/veprimeve, priten te ndohin impakte pozitive dhe negative. Impaktet positive priten per ajrin dhe ndryshimet klimatike si edhe per popullatat dhe asetet materiale. Vleresimi i rezultateve tregon se nuk do te kete impakte mbi faktoret klimatike duke konsideruar qe mjetet e transportit do te vijojne te rinovohen ne te ardhmen edhe me tej, gje qe do te sjelle si pasoje permiresim te cilesise se ajrit dhe cilesise se shendetit human, midis te tjerave. Per me tej ne pjesen positive te impakteve mbi popullaten dhe asetet materiale do te vije si rezultat i zbatimit te infrastruktures ne pergjithesi qe do te beje te mundur pakesimin e kohes se udhetimit, sigurine ne levizje, perafrimin me tregjet dhe qendrat kryesore urbane dhe sherbimet publike ne pergjithesi.

Pergjithesisht, shumica e impakteve negative jane te lidhura me fazen e planifikimit (pozicionimi i infrastruktures ne hapesire dhe pergatitja e kushteve teknike te pershtatshme), pasi Shqiperia ka vecori te theksuara diverse dhe te shumta nga ana natyrore, kulturore dhe peisazhi qe mund te ndikohen konsiderueshem prej zhvillimeve te infrastruktures, sidomos atyre me shtrirje te gjere dhe korridoreve sipas sektoreve (transport, energji, uje, etj.). Impaktet negative shfaqen ne fazen e planifikimit prej aspekteve te perdorimit te tokes, efekteve ne uje, natyre (si biodiversiteti edhe zonat me status te mbrojtur), trashegimine kulturore dhe peisazhin. Keto impakte do te kerkojne krijimin e nje programi bashkekohor mbi masat zbutese dhe nje zbatim te pershtatshem te ketyre masave. Impakte negative mbi shendetin human mund te ndodhin per shkak te rritjes se ndotjes nga zhurmat dhe impaktet ne cilesine e ajrit, vecanerisht ne zonat me densitet te larte banimi ku do te perqendrohen edhe nje seri veprimesh ne territor te ngushte dhe kjo do te ndikojne kryesisht ne fazen e zbatimit te projekteve specifike.

Vleresimi i perputhshmerise se objektivave:

Ballafaqimi i perputhshmerise se objektivave mjedisore me ato specifike te Master Planit te Gazit

Gjate shfrytezimit, ne disa raste objektivat specifike jane vetem pjeserisht te pajtueshme me ato mjedisore per shkak te ndikimeve negative ne mjedisin biofizik (perdorimi i tokes, etj.). Ndërsa pajtuesmëria vjen për shkak të ndikimeve pozitive mbi ndryshimet klimatike e çështjet sociale (punësim, rritje e nivelit të jetesës, etj.).

Ballafaqimi i perputhshmerise se objektivave specifike te Master Planit te Gazit me objektivat mjedisore te VSM:

Pervec objektivit specifik qe ka te beje me dhenien e rekomandimeve per projektet prioritare (PIP), te gjitha objektivat e tjera te tij perputhen ose nuk kane lidhje me objektivat e VSM.

Nga ballafaqimi i objektivit të lidhur me PIP-et me ato mjedisore të VSM, del se objektivat e VSM janë pothuajse të papajtueshme ose pjesërisht të pajtueshme me ndertimin e PIP-eve. Pajjtueshmëria lidhet me ndikimet në mjedisin biofizik e sidomos në përdorimin e tokës. Pajjtueshmëria vërehet vetëm gjatë fazës së shfrytëzimit për shkak të ndikimit pozitiv në çështjet sociale dhe në ndryshimet klimatike,

Detajimi i masave për mbrojtjen e mjedisit:

Me qëllimin për të shmangur, minimizuar, kontrolluar dhe menaxhuar ndikimet negative në mjedis të planit në të gjithë fazat e tij duhet të zbatohen me përpikëri të gjitha masat e mëposhtme.

- Të hartohet Programi i Monitorimit Mjedisor gjatë zbatimit të planit, me synim mbledhjen e të dhënave për ndikimet konkrete dhe pasojat në mjedis gjatë zbatimit të tyre, si dhe verifikimin e ndikimeve dhe marrjen e masave zbutëse shtesë, që duhet të zbatohen për të garantuar mbrojtjen e mjedisit. Ky plan të hartohet brenda 6 muajve nga marrja e Deklaratës Mjedisore dhe të merret miratimi i autoriteteve përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit.
- Ministria e Transportit dhe Infrastruktura, nën mbikqyrjen e Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit, që zbaton dhe mbikqyr zbatimin e planit të hartojë një raport vjetor për masat e marra për mbrojtjen e mjedisit gjatë zbatimit, të cilin duhet ta dërgojë pranë Ministrisë së Mjedisit jo më vonë se java e fundit e muajit nëntor.
- Me qëllim lehtësimin e realizimit të programit të monitorimit mjedisor të planit mund të përdoren programe ekzistuese monitorimi, që përputhen me qëllimin e programit të monitorimit mjedisor të planit.
- Projektimi i objekteve të bazohet në parimin e teknologjive më të mira të disponueshme, e cila është efiçente në përdorimin e energjisë, si përdorimi i teknologjive izotermike të ndertimit për çdo objekt të ri po kështu edhe ato të minimizimit të përdorimit të ujit.
- Politikat dhe aktivitetet infrastrukturore të parashikuara në Plan të sigurojnë kohezion, efiçasitet dhe qëndrueshmëri dhe rritjen e përfitimeve për përdoruesit e kësaj infrastrukture.
- Plani duhet të nxite realizimin e projekteve të impianteve të trajtimit të ujërave të përdorur urbane dhe në një shkallë më të gjërë duke e shtrirë këto masa edhe në aktivitetet e tjera industriale që krijojnë shkarkime ujërash industriale të ndotura dhe që ndikojnë sidomos në cilësinë e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore. Të projektohet infrastrukture bashkëkohore dhe afatgjatë të kanalizimeve të ujërave të ndotura urbane.
- Të mbrohen vlerat natyrore të zonave në të cilat shtrihet studimi dhe të shmangen në maksimum dëmtimi i sipërfaqeve me vegjetacion natyral.
- Projektet specifike duhet të projektohen në harmoni me kuadrin ligjor për mbrojtjen e natyrës, duke respektuar shkallën e mbrojtjes së zonës apo nënzonës së mbrojtur ku do të ndërhyhet, si dhe statusin e llojeve dhe habitateve që gjenden në zonë, si dhe të komunikohet/bashkëpunohet me AKZM për të marrë masat e domosdoshme për monitorimin e statusit të këtyre zonave.
- Gjatë fazës së projektimit dhe sidomos përpara nisjes së fazës së zbatimit të projekteve/aktiviteteve specifike individuale të Planit duhet të përfshihen masa që do të

lehtësojnë ruajtjen e korridoreve të kafsheve migratore. Në rastin kur projektet që do zbatohen mund të prekin zonën e mbrojtura apo mund të ndodhen në afërsi të tyre.

- Të zbatohen masa zbutëse për zhvillimin e infrastrukurës, gjatë rehabilitimit/ndërtimit duhet të parashikojnë edhe mbrojtjen nga ndotja e ajrit dhe zhurmat duke aplikuar „best practices“. Në asnjë rast nuk duhet të projektohet brenda, por as në afërsi të territorit të zonave të mbrojtura kur impaktet nga shkarkimet në ajër dhe zhurmat ndikojnë ekosistemet dhe habitatet e llojeve në mbrojtje. Promovimi brenda dhe në periferitë e zonave të mbrojtura duhet të jetë ngritja e infrastrukturave të lehta që mbështesin aktivitetet pa makina, në drejtim të sporteve dhe aktiviteteve në natyrë.
- Hartimi i planeve të menaxhimit të trafikut krahas prioritizimit të zonave të gjelbërta publike, duhet të paraprijnë planin urban të zhvillimit dhe të kenë objektiva të matshme për cilësinë e ajrit.
- Të merren masa për mbrojtjen dhe mos demtimin e burimeve ujore që gjenden në zonën në studim.
- Plani duhet të jetë me konservator në raport me ceshtjet e menaxhimit dhe cilësisë së ujerave si sasi dhe cilësi, përfshirë dhe akiferet. Projektet që kanë të bëjnë me përdorimin e ujit të konsiderohen me kondicione kufizuese mjedisore për atë kohë sa pasigurite dhe irreversibiliteti është i lartë.
- Elementi i impaktit të mbetjeve të parashikuar kërkon të trajtohet qysh herët në zhvillimin e masave, në mënyrë integrale, ndërkategoriale dhe në lidhje me menaxhimin e tokës. Këto sisteme duhet të përfshijnë 3R-të (Riciklimi, Ripërdorimi, Reduktimi) si pjesë e suksesshme të zbatimit në praktika.
- Në kuadër të planifikimit të menaxhimit, vëmendje e veçantë të kushtohet për integrimin e zonave të siguruara nga përmbytjet dhe atyre ligatinore, ndërkohë që masat e pyllëzimit të synojnë stabilizimin e humbjeve të tokës nga përmbytjet (të zbatohet duke përdorur lloje të bimesave autoktone që i rezistojnë edhe përmbytjeve).
- Për fillimin të zbatimit të projekteve të zgjidhet ceshtja e administrimit të volumit inert që do të gjenerohet nga operacionet ndërtimore.
- Të planifikohen dhe projektohen në mënyrë strategjike elementet e administrimit të mbetjeve.
- Të projektohen elementet urbane të administrimit të mbetjeve (si vendi ku do të vendosen koshat e mbetjeve, koshat e vegjël të rrugëve etj.)
- Për fillimin të zbatimit të projekteve të zgjidhet ceshtja e administrimit të volumit inert që do të gjenerohet nga operacionet ndërtimore.
- Në teresi, projektet specifike duhet të projektohen në harmoni me standartet e ruajtjes së peisazhit dhe mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, ku së bashku me elementet e cilësisë së mjedisit të jenë pjesë duke aplikuar „best practices“.
- Gjatë implementimit të planit të vihen në zbatim masa zbutëse e propozuara në raportin e VSM-së për minimizimin apo shmangien e ndikimeve negative në mjedis.

Detyrime dhe sanksione:

- › Pavarisht masave dhe rekomandimeve të kësaj Deklarate Mjedisore, gjatë zbatimit të planit është e detyrueshme të zbatohen kërkesat e legjislacionit mjedisor në fuqi;

- › Shfaqja e elementeve të rinj ekologjike të panjohur, në kohën që kjo Deklaratë Mjedisore është dhënë, sjell si detyrim rivlerësimin e saj.
- › Nëse plani nuk është miratuar brenda 2 viteve nga data e miratimit të deklaratës, atëherë deklarata bëhet e pavlefshme dhe procedura e VSM-se fillon nga e para.
- › Në rast se ministria, strukturat e saj të varesise, njesitë e qeverisjes vendore apo edhe grupet e interesuara, përfshi edhe publikun, konstatojnë se plani nuk zbatohet në përputhje me vendimin për miratimin e tyre dhe nuk respektojnë kushtet e kërkesat e përcaktuara për mbrojtjen e mjedisit, atëherë ministria njofton menjëherë autoritetin përgjegjës për zbatimin e miratimit të planit dhe, sipas rrethanave, i kërkon sqarimet përkatëse apo ndalimin e menjëhershëm të zbatimit deri në sqarimin e situatës.
- › Nëse pasojat në mjedis të shëndet, tejkalojnë standardet mjedisore në fuqi, atëherë ministria i kërkon autoritetit miratues të propozues të merren masat e duhura apo të konsiderohet edhe ndryshimi i planit, me qëllim që të përmbushen standardet mjedisore.
- › Për mos respektimin e detyrimeve që rrjedhin nga kjo Deklaratë Mjedisore dhe të legjislacionit mjedisor në fuqi ka sanksione ligjore.

Lefter KOKA

MINISTRI

